

Scris de adrian.vasilescu pe 22 septembrie 2021, 12:59

2 la suta! De ce nu mai mult si de ce nu mai putin?!

Ce a generat inflatia din acest an, pe intreaga planeta, in crestere luna de luna? Si ce a impins-o sa actioneze ca un perfid agent global? Perfid... pentru ca, in toata lumea, scoate tot mai multi bani din buzunarele consumatorilor pentru aceleasi bunuri fizice si servicii pe care ei le cumpara. Multe voci ce nu pot fi ignorate, din marile centre globale de analiza, sustin ca actualul ciclu inflationist „a cazut din cer“! Avand, deci, legatura cu focarul inflationist pe care il prevazusera numerosi economisti, in lucrari de referinta, in care isi exprimau teama ca stimulentele consistente, multe ajunse in economia reala si la populatie pe cai neconventionale („banii din elicopter“) vor fi urmate de inflatii puternice.

Este posibil ca Milton Friedman, in 1969, sa fi vazut sau sa fi citit piesa scrisa in 1932 de celebrul dramaturg englez Ray Cooney, „Banii din cer“. Sau poate ca, in planul creatiei, marile spirite... s-au intalnit. Cert este ca, si unul si altul, si-au imaginat un vis frumos trait de oameni obisnuiti, care s-au pomenit pe neasteptate cu sume de bani cazute din cer. in ambele cazuri trezirea, in contrast cu visul, era dusul rece sugerat de cunoscutul dicton care circula in studiile economistilor: „masa gratuita nu exista“.

Poate ca, la Bucuresti, anul trecut, nu intamplator Teatrul de Comedie a pus in scena spectacolul cu piesa lui Cooney. in comedie ca in comedie: dupa ce familia unui mic functionar, ca urmare a unei confuzii, ajunge in posesia unei serviete pline cu bani si traieste un vis fantastic, vine finalul in care totul se naruie. Piesa amintind si de imaginea gandita de laureatul Nobel Milton Friedman: „cum ar fi daca“, intr-o zi, o comunitate umana

s-ar trezi pe cer cu un elicopter din care sunt aruncati bani... Imaginea s-a dovedit a fi captivanta, metafora cu „banii din elicopter“ a prins cheag si, treptat, s-a transformat in concept economic.

Presedintele Trump, pe ultima suta de metri a mandatului sau la Casa Alba, a transpus metafora in realitate... in stil propriu. A impartit 2.000 de miliarde de dolari in sume egale, cu care s-au trezit acasa in mandate postale cu semnatura presedintelui SUA toate familiile de americani cu venituri sub 75.000 de mii de dolari pe an, banii fiind din bugetul SUA. Darul a fost repetat. Actualul presedinte a mers inainte, dar in deschidere a mizat pe o „carte“ mai mica, de 1.900 de miliarde de

dolari; a continuat insa cu o alta... carte, care a iscat o disputa in Congres intre democrati si republicani. Disputa plecand tocmai de la adevarul ca in economie „masa gratuita nu exista“ si ca tot ce se incaseaza in prezent va fi platit cu o inflatie galopanta in viitor.

Exista insa si un alt punct de vedere, ce pare a fi dominant in toata lumea. Acela ca actuala inflatie galopanta, care ar fi temporara, este preferabila unei politici de austeritate, care ar arunca economiile tarilor dezvoltate intr-o recesiune prelungita, urmata de o temuta criza globala. Si care ar putea fi egala cu „mama tuturor crizelor“, la care s-a referit in vara profesorul Roubini, ce ar presupune intoarcerea stagflatiei din anii 1970, provocata de criza petrolului, unindu-se cu criza datoriilor de la cumpana anilor 2008-2009 si cu volatilitatea extrema de pe numeroase piete financiare ale lumii. Semnificativa, in acest sens, fiind pozitia presedintelui bancii centrale a SUA, Jerome H. Powel, care si-a rostit raspicat crezul ca lumea trece prin cea mai grea criza de dupa Al Doilea Razboi Mondial si ca Fed va continua sa ajute economia americana sa depaseasca acest grav episod al istoriei. Adaugand ca inflatia, care in august a inregistrat un usor declin, la 5,3 la suta de la 5,4 la suta in iulie, va fi adusa pe ravnita linie de 2 la suta la inceputul anului viitor, fara sa fie urcata dobanda de politica monetara si fara sa fie oprite stimulentele.

Dincoace de Atlantic, la Banca Centrala Europeana, exista aceeasi motivare de a nu urca dobanda de referinta, desi acest indicator aflat la nivelul zero a ingustat periculos spatiul de manevra al politicii monetare; si de a nu opri stimulentele economice, insasi BCE fiind puternic angajata in achiziitiile de active ale statelor si ale economiei reale din zona euro. Sefa BCE, Cristine Lagarde, si-a reinnoit insa angajamentul de a readuce inflatia pe linia de 2 la suta, fara sa notifice cum va fi posibil dupa ce si-a epuizat si armele si gloantele.

Paradoxal, in acest an cu preturi la rascruce de socuri, inflatia medie in Uniunea Europeana a ajuns la cota optima de 2 la suta. in doua momente. in aprilie, cand media celor 27 de state membre a fost de fix 2 la suta. Si in mai, cand a ajuns tot la fix

2 la suta si media celor 19 state din zona euro. Numai ca aceste „optime“ au fost atinse, in ambele cazuri, numai pentru cate o luna. A fost ca un tren rapid, care stationeaza un minut intr-o gara mica, dupa care pleaca mai departe.

De unde vine acest tren? Din adancurile unei lungi perioade de deflatie, de sub zero deci, care e mai grava decat inflatia galopanta. Sau de inflatie peste zero in cateva state, dar cu mult sub 2 la suta, grava de asemenea, pentru ca descurajeaza producatorii muscand din profitul lor. Acum inflatia medie din UE, dupa ce s-a mangaiat o luna cu cota de fix 2 la suta, alearga cu viteze in jur de 3 la suta spre cote mai mari si mai periculoase.

ADRESA: <http://crct.ro/nysv>